

CZYTANIE DWUDZIESTOLECIA
NR 2

Rada Naukowa

prof. dr hab. ANNA WYPYCH-GAWROŃSKA (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie) – przewodnicząca
dr hab. ALESSANDRO AJRES, prof. UNIBA (Uniwersytet im. Aldo Moro w Bari, Włochy)
prof. dr hab. EDWARD BALCERZAN (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
prof. dr hab. GRAŻYNA BORKOWSKA (Instytut Badań Literackich PAN)
prof. ANDREA DE CARLO (Università degli studi di Napoli L'Orientale)
prof. dr hab. AGNIESZKA CZAJKOWSKA (Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie)
prof. dr hab. DIMITRINA HAMZE (Uniwersytet Płowski im. Paisjusza Chilandarskiego, Bułgaria)
prof. dr hab. KRYSZYNA HESKA-KWAŚNIEWICZ (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
prof. dr hab. MARIAN KISIEL (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
dr hab. ANNA SZCZEPAN-WOJNARSKA, prof. UKSW (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)
dr hab. GIOVANNA TOMASUSUCCI, prof. UNIPi (Uniwersytet w Pizie, Włochy)
prof. dr hab. STANISŁAW ULIASZ (Uniwersytet Rzeszowski)
prof. dr hab. MACIEJ URBANOWSKI (Uniwersytet Jagielloński)
prof. em. dr hab. ALOIS WOLDAN (Uniwersytet Wiedeński, Austria)
prof. dr hab. AGATA ZAWISZEWSKA-SEMENIUK (Uniwersytet Szczeciński)

Lista Recenzentów

dr hab. ROMAN BOBRYK, prof. Uws (Uniwersytet w Siedlcach)
prof. dr hab. ZBIGNIEW CHOJNOWSKI (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie)
dr hab. HENRYK CZUBAŁA
prof. dr hab. ELŻBIETA DUTKA (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
dr hab. EWA GÓRCKA, prof. UKW (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
dr hab. MAGDALENA HODALSKA, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński)
prof. dr hab. MARIAN KISIEL (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
prof. dr hab. JAROSŁAW ŁAWSKI (UwB) (Uniwersytet w Białymstoku)
prof. dr hab. ZDZIŚŁAWA MOKRANOWSKA (Uniwersytet Śląski w Katowicach)
dr hab. Beata MORZYŃSKA-WRZOSEK, prof. UKW (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)

Nadesłane do redakcji artykuły są oceniane anonimowo
przez dwóch Recenzentów

UNIWERSYTET JANA DŁUGOSZA W CZĘSTOCHOWIE

CZYTANIE DWUDZIESTOLECIA

NR 2

Częstochowa 2025

Redaktor Naczelna
dr ELŻBIETA WRÓBEL

Skład Redakcji
prof. dr hab. ELŻBIETA HURNIK
prof. dr hab. ADAM REGIEWICZ
dr hab. JOANNA WAROŃSKA-GĘSIARZ, prof. UJD
dr EWELINA MIKA-ZAŁÓG
mgr PAULINA PIASECKA-FLORCZYK
dr ANNA JANEK – sekretarz redakcji

Rada Redakcyjna
dr hab. ARTUR ŻYWIOŁEK, prof. UJD
dr hab. BARTOSZ MAŁCZYŃSKI, prof. UJD

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
PAULINA PIASECKA-FLORCZYK

Korekta
ANDRZEJ MISZCZAK
(język polski)

Redakcja techniczna
PIOTR GOSPODAREK

Projekt okładki
SŁAWOMIR SADOWSKI

PISMO RECENZOWANE

Podstawową wersją periodyku jest publikacja papierowa

© Copyright by
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie
Częstochowa 2025

ISSN 2956-7092

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, al. Armii Krajowej 36A
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

SPIS TREŚCI

Od redaktorów	7
---------------------	---

ARTYKUŁY

DARIUSZ PIECHOTA

Utopie agrarne w twórczości Marii Rodziewiczówny	11
Agrarian Utopias in the Works of Maria Rodziewiczówna (Abstract)	30

MAKSYMILIAN ODRZYWOŁEK

<i>Przygoda w nieznanym kraju w świetle O powieści Anieli Gruszeckiej.</i>	
Praktyka powieściopisarska a teoretyczne założenia pisarki	31
<i>Przygoda w nieznanym kraju & O powieści by Aniela Gruszecka.</i>	
Novelistic Practice in the Light of Theoretical Assumptions (Abstract)	42

ROBERT K. ZAWADZKI

Piękno i entuzjazm. Tadeusza Zielińskiego (1859–1944) rozważania o roli jednostki w dziejach Grecji starożytnej	43
Beauty and Enthusiasm. Tadeusz Zielinski's (1859–1944) Reflections on the Role of the Individual in the History of Ancient Greece (Abstract)	55

AGATA ŚLĘZAK

Polesie i Poleszycy według Antoniego Ferdynanda Ossendowskiego.	
Relacja przestrzeń – człowiek	57
Polesie and Polesians according to Anthony Ferdinand Ossendovsky. The Relationship between Man and Space (Abstract)	72

JULIA NAJNIGIER

Sukces i sława, czyli wizerunek kobiety na łamach czasopisma „Bluszcz” w latach 1926–1930	73
Success and Fame, the Image of Woman in the Pages of the Magazine “Bluszcz” in 1926–1930 (Abstract)	87

ELŻBIETA HURNIK

Domy pisarzy i artystów: „krakowski dworek” i „górecki dwór” Kossaków ..	89
Writers' and Artists' Homes: The “Kraków Manor” and the “Górki Estate” of the Kossak Family (Abstract)	103

JOANNA KULCZYŃSKA-KRUK

Doświadczenie wojennej traumy w poezji dwudziestolecia międzywojennego	105
The experience of War Trauma in the Works of Poets of the Interwar Period (Abstract) ...	126

PIOTR POCHEL

Romantyczne noce Lechonia	129
Lechoń's Romantic Nights (Abstract)	142

MARIA BOROWCZYK	
Kwadryga jako ugrupowanie literackie	143
Kwadryga as a Literary Group (Abstract)	163

RECENZJE

MAGDALENA KOKOSZKA	
Władysław Sebyła i Lucjan Szenwald wobec metafizycznej pustki	167
Władysław Sebyła and Lucjan Szenwald Facing the Metaphysical Void (Abstract)	174

Z ARCHIWUM

WOJCIECH ROTARSKI	
Wieczorny Karakuliambro – nieznane utwory Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego z „Wieczora Warszawskiego”	177

SPOTKANIA

AGNIESZKA CZAJKOWSKA	
„Dawno rozpoczęta rozmowa”. Wywiad z Wojciechem Kassem, dyrektorem Muzeum Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Praniu	213

AUTORSKI PRZEGLĄD WYDAWNICZY

KONRAD LUDWICKI	
Autorski przegląd wydawniczy	225

SPRAWOZDANIA

JAKUB OSIŃSKI	
Sprawozdanie z Międzynarodowej Konferencji Naukowej <i>Granice wolności. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska: życie, twórczość, recepcja</i>	239
ADAM REGIEWICZ	
Sprawozdanie z realizacji projektu <i>Alternatywa dla Awangardy</i>	243
ANNA LAUKS, OLGA MIELCZAREK	
Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej (<i>Nie</i>) <i>rozważne i (nie)romantyczne. O kobietach XIX wieku</i>	245
INES ZAŁĘSKA-OLSZEWSKA	
Sprawozdanie z konferencji naukowej <i>Uprawianie kultury. Wokół dziedzictwa Pawła Hertza (1918–2001)</i>	249
Noty o Autorach	255